

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 27/10 99 om det nordiske samarbejde.

(Redegørelse nr. R 3).

Ministeren for nordisk samarbejde (Marianne Jelved):

NORDISK FORMANDSKAB

Island har som bekendt haft formandskabet i Nordisk Ministerråd i det forløbne år. Det har indebåret en særlig prioritering af arbejdsopgaver i Vestnorden under overskriften, »Folk og Hav i Nord«. Danmark har støttet satsningerne på forbedrede levevilkår og en bæredygtig ressourceudnyttelse i de vestnordiske og arktiske områder, naturligvis ikke mindst på Færøerne og Grønland. Hvert formandskab har sine mærkesager, som de nordiske lande sammen giver særlig prioritet. I 1998 stak Sverige kursen ud med at prioritere beskæftigelsen og et økologisk bæredygtigt samfund. I 1997 prioriterede det daværende norske formandskab tiltag til fordel for børn og unge, især på områderne kultur, uddannelse og nye medier samt videreudvikling af informationsteknologien. Alle tungtvejende emner, som naturligvis også prioriteres fra dansk side.

Arbejdet med disse forskellige mærkesager ophører ikke med udgangen af det kalenderår, hvor det pågældende land varetager formandskabet. Men de tiltag, der iværksættes, løber ofte over flere år. Der er således tale om en fuga med adskillige sideløbende temaer.

Det vil derfor være en vigtig opgave for det kommende danske formandskab i 2000 at følge op på de arbejdsopgaver, der er igangsat under de tidligere formandskaber sammen med vort eget formandskabsprogram, som drejer sig om de nordiske velfærdsstater.

Statsministeren vil præsentere det danske formandskabsprogram på Nordisk Råds 51. session i Stockholm. Programmet vil foreligge i skriftlig form på sessionen. I henhold til programmet er det hensigten at fokusere på en række opgaver, der er centrale i velfærdssamfundet

Søjlerne

Hvad har så været karakteristisk for det nordiske samarbejde i år?

Set ud fra søjleopdelingen kan det generelt konstateres, at hovedvægten inden for Norden-søjlen, der tegner sig for ca. 70% af budgetmidlerne først og fremmest har været lagt på kultur, uddannelse, forskning, samt arbejdsmarkeds- og miljøpolitik. Europasamarbejdet, til hvilket der allokeres ca. 10% af de samlede midler, har til formål at skabe en platform for sager på den europæiske dagsorden, som de nordiske lande ønsker at påvirke, d.v.s. på de områder, hvor der i særlig grad er sammenfaldende interesser. En stor del af arbejdet har karakter af koordinering og informationsudveksling.

De overordnede målsætninger for arbejdet i nærområderne er at bidrage til fred og stabilitet i Europa ved at fremme en demokratisk udvikling, støtte overgangen til markedsøkonomi, styrke en samfundsudvikling, der viser respekt for menneskerettigheder og sikrer en bæredygtig udnyttelse af ressourcerne. Det har været et politisk ønske igennem de senere år at opprioritere dette arbejde, som derfor nu tegner sig for ca. 20% af de samlede budgetmidler. Heri indgår det arktiske samarbejde, der som nævnt ligeledes er et dansk prioritetsområde.

Udviklingen af en Nordlig Dimension i EU, hvis formål er at skabe øget opmærksomhed om den nordlige del af unionens ydre grænser, især Rusland, Arktis og Baltikum, er i vidt omfang i overensstemmelse med Nordisk Ministerråds målsætninger og giver dermed disse øget vægt.

Kultur, uddannelse og forskning

Kulturministrene vedtog i 1998 en ny strategi for det nordiske kultursamarbejde. Strategien tager sigte på at effektivisere arbejdet og skabe øget fleksibilitet og præcision i brugen af ressourcerne. Strategien åbner mulighed for gennemførelse af projekter, der både kan fremme udviklingen i det nordiske kultursamarbejde og få betydning i en større international sammenhæng. Desuden er der med strategien indført en ny form for kulturpolitisk dialog mellem de politiske og faglige parter i det nordiske kultursamarbejde.

Med sit budget på næsten 25 mio. DKK er Nordisk Kulturfond samarbejdets vigtigste redskab til at støtte initiativer på græsrodsniveau. Fonden prioriterer projekter til fordel for børn og unge, samspillet mellem kultur og nye medier, tværkulturelle indsatser, nordisk sprog-